

Sukupuoli- eli seksitaudit

Kpl 31

Seksitautien tavallisin tartuntatapa on limakalvokontakti emätin- tai anaaliyhdyntämisen aikana

Tartunnan voi saada myös suuseksissä

Osa seksitaudeista leviää myös veren välityksellä

Yleisempiä seksitauteja Suomessa

klamydia

tippuri

kuppa eli syfilis

HIV

sukuelinherpes

HPV-infektio
(esim.
kondylooma)

YLEISIMPIÄ SEKSITAUTEJA SUOMESSA

TAUTI	AIHEUTTAJA	TARTUNTATAPA
Klamydia	bakteeri	• limakalvokontakti
Tippuri	bakteeri	• limakalvokontakti • tartunnoista puolet ulkomailta
Kuppa eli syfilis	bakteeri	• limakalvokontakti • tartunnoista puolet ulkomailta
HIV	HI-virus	• seksi • veren välityksellä • äidistä lapseen raskauden, synnytyksen tai imetyksen aikana
Sukuelinherpes	herpes simplex -virus	• iho- tai limakalvokontakti
HPV-infektio (esim. kondylooma)	human papilloma -virus	• iho- tai limakalvokontakti

Klamydia

Nuorten yleisin seksitauti

Suurimmalla osalla oireeton

Myös oireeton voi tartuttaa tautia

Voi aiheuttaa sukuelinten tulehduksia ja niistä seuraavia jälkitauteja

Tulehdus voi aiheuttaa lapsettomuutta

HIV eli ihmisen immuunikatovirus

- Tuhoaa hoitamattomana ihmisen puolustusjärjestelmää
- Ei voida parantaa
- Oikein käytetty lääkitys laskee virusmäärän elimistössä niin alhaiseksi, että HIV-positiivinen pysyy terveenä eikä voi tartuttaa tautia muille
- **Aids** on hoitamattoman HIV-infektion viimeinen vaihe, jossa ihmisen puolustusjärjestelmä on heikentynyt selvästi

HPV, ihmisen papilloomavirus

Suurin osa ihmisistä saa HPV-infektion elinaikanaan

Valtaosa paranee itsestään vuoden kuluessa

Osa infektioista kuitenkin pitkittyy ja voi johtaa esiasteiden kautta kohdunkaulan syöpään tai muihin syöpätauteihin

Rokote on paras keino suojautua tartunnalta

Papilloomavirukset aiheuttavat myös **kondyloomia**

Seksitauteihin on syytä mennä:

uuden suhteen alussa,
jos sinulla on ollut
aikaisempia
seksikontakteja

oireiden ilmaantuessa

aina, jos sinulla on
ollut suojaamaton
seksikontakti muun
kuin vakituisen
kumppanin kanssa

Seksitaudeilta kannattaa suojautua

- Paras tapa suojautua seksitaudeilta on turvaseksi:
 - kondomin käyttö emätin- ja anaaliyhdyntäessä
 - kondomin tai suuseksisuojan käyttö suuseksissä
- Jos seksitautitartunta todetaan, on tärkeää ilmoittaa tartunnasta kaikille seksikumppaneille
- Tartuntatautilain mukaan klamydian, kupan, tippurin ja HIV:n hoito on Suomessa maksutonta